

21 Μαΐου 1864

Τα Επτάνησα ελληνικά

Η αγγλική κατοχή στα Ιόνια νησιά ονομαζόταν επίσημα Προστασία. Προστασία της ανεξάρτητης πολιτείας των Επτανήσων, όπως αναφερόταν στη συνθήκη της Βιέννης, το 1815. Νωρίτερα, λεγόταν, απλά, κατοχή. Την ημέρα της ένωσης με την Ελλάδα, ένας ανώνυμος χρονικογράφος έγραψε: «Οι Άγγλοι εκάθησαν εις την Επτάνησον χρόνους 54, μήνας 8 και ημέραν μίαν». Ήταν 21 Μαΐου 1864. Μετά την παράδοση, ο αρμοστής Στορξ πέρασε στο Κατάκωλο και πρόσφερε τη σημαία της Επτανησιακής Πολιτείας στον βασιλιά Γεώργιο. Στις 29 Ιουνίου, ο Γεώργιος πατούσε το πόδι του στην Κέρκυρα, πρώτο σταθμό της περιόδου του στο Ιόνιο. Στις 29 Αυγούστου, οι πληρεξούσιοι από τα Επτάνησα γίνονταν δεκτοί με ζητωκραυγές στην εθνοσυνέλευση που ετοιμάζε το νέο σύνταγμα της Ελλάδας...

Από καιρό οι Άγγλοι ήθελαν να απαλλαγούν από τα Επτάνησα. Με ευχαρίστηση θα τα παραχωρούσαν στην Ελλάδα, αν δεν υπήρχε ο βασιλιάς Όθων και η εμμονή του στη Μεγάλη Ιδέα. Με κανέναν τρόπο δε ήθελαν να θιγεί η ακεραιότητα της Οθωμανικής αυτοκρατορίας, εκτός αν ήταν να ωφεληθούν οι ίδιοι. Στη στροφή της 10ετίας του 1850 προς 1860, αγγλόφιλοι στα Επτάνησα προωθούσαν ένα φιλόδοξο σχέδιο: Τη δημιουργία της Επτανησιακής Ηγεμονίας που θα περιλάμβανε τα Ιόνια νησιά, τη Θεσσαλία και την Ήπειρο, με ηγεμόνα τον πρίγκιπα Αλφρέδο, δεύτερο γιο της Βικτορίας.

Η έξωση του Όθωνα, τον Οκτώβρη του 1862, έκανε το σχέδιο να ατονήσει. Ο πρίγκιπας Αλφρέδος προοριζόταν πια για βασιλιάς των Ελλήνων. Τον Νοέμβριο του 1862, ο πρωθυπουργός της Αγγλίας κάλεσε τον Χαρίλαο Τρικούπη, επιτετραμένο στο Λονδίνο. «Αφού έφυγε ο Όθων», του είπε, «κρατάμε την Κέρκυρα και σας δίνουμε τα υπόλοιπα νησιά του Ιονίου»...

Οι Άγγλοι μπορεί να ήθελαν τον Αλφρέδο βασιλιά στην Ελλάδα. Δεν τον ήθελαν όμως, οι

άλλες τότε μεγάλες δυνάμεις. Οι Άγγλοι προχώρησαν αλλιώς. Στις 10 Δεκεμβρίου 1862, άρχιζε στην Αθήνα η εθνοσυνέλευση που θα οδηγούσε στην εκλογή νέου βασιλιά. Την ίδια μέρα, ο Βρετανός υπουργός Εξωτερικών διαμνηνούσε πως «η βασίλισσα δεν θα είχε αντίρρηση να δοθούν τα Ιόνια στην Ελλάδα, αν ο νέος βασιλιάς ήταν αρεστός στους Βρετανούς». Και, στην Αθήνα, έφτανε μήνυμα που δεν έπαιρνε παρερμηνείες: «Προκειμένου να στηριχτεί η μοναρχία στην Ελλάδα, η βασίλισσα Βικτορία ήταν πρόθυμη να ανακοινώσει στη βουλή των λόρδων και στο αγγλικό κοινοβούλιο την ένωση των Επτανήσων με την Ελλάδα. Όμως, η προσφορά δεν ίσχυε, αν οι Έλληνες εξέλεγαν βασιλιά που δημιουργούσε υποψίες ότι θα ακολουθούσε επιθετική πολιτική προς την Τουρκία»...

Η εθνοσυνέλευση ψήφισε να δοθεί το στέμμα της Ελλάδας στο 18χρονο γιο του νέου βασιλιά της Δανίας, με το όνομα Γεώργιος Α'. Οι Άγγλοι έμειναν ευχαριστημένοι. Στις 13 Ιουλίου του 1863, μια διεθνής συνθήκη έδινε στα Επτάνησα το δικαίωμα να ενωθούν με την Ελλάδα «εφόσον αυτό επιθυμούσε ο λαός τους». Ο αρμοστής Στορξ διέλυσε το κοινοβούλιο της Επτανησιακής πολιτείας και προκήρυξε εκλογές για τις 19 Σεπτεμβρίου.

Παρουσιάστηκε ο ίδιος μπροστά στους νεοεκλεγέντες με το ερώτημα, αν ο λαός επιθυμεί την ένωση με την Ελλάδα. Πήρε την απάντηση με ψήφισμα στις 23 Σεπτεμβρίου 1863: «Αι νήσοι Κέρκυρα, Κεφαλληνία, Ζάκυνθος, Λευκάς, Ιθάκη, Κύθηρα, Παξοί και τα εξαρτήματα αυτών ενούνται μετά του βασιλείου της Ελλάδος, όπως εσαεί αποτελώσιν αναπόσπαστον αυτού μέρος εν μία και αδιαιρέτω πολιτεία, υπό το συνταγματικόν σκήπτρον της Αυτού Μεγαλειότητος του βασιλέως των Ελλήνων Γεωργίου του Α' και των διαδόχων αυτού».

Τα θεμέλια για την τελική ευθεία μπήκαν στις 14 Νοεμβρίου 1863 με την υπογραφή της συνθήκης του Λονδίνου που παραχωρούσε τα Επτάνησα στην Ελλάδα. Δυο μέρες αργότερα, στις 16 του ίδιου μήνα, ο Γεώργιος ορκιζόταν βασιλιάς των Ελλήνων. Στις 29 Μαρτίου 1864, ανακοινώθηκε η τελική συμφωνία: Τα νησιά παραχωρούνταν στην Ελλάδα ως προίκα στον Γεώργιο. Δυο μήνες, αργότερα, στις 21 Μαΐου, ο Θρασύβουλος Ζαΐμης, σε επίσημη τελετή στην Κέρκυρα, παραλάμβανε τα Επτάνησα ως πληρεξούσιος του Γεωργίου Α'.

1921: Γεννιέται ο Αντρέι Ζαχάροβ, Σοβιετικός αντικαθεστωτικός που παρέμεινε εξόριστος στην πόλη Γκόρκι από το 1980 ως το 1986. Είχε τιμηθεί με το Νόμπελ Ειρήνης το 1975.

1942: Στη Σπερχειάδα της Φθιώτιδας, ο Άρης Βελουχιώτης ορκίζει τους πρώτους μαχητές του ΕΛΑΣ, του Ελληνικού Λαϊκού Απελευθερωτικού Στρατού, ένοπλου τμήματος του ΕΑΜ.

1945: Σε ηλικία 45 χρόνων, ο άλλοτε αρχηγός των Ες Ες και της Γκεστάπο, Χάινριχ Χίμλερ, αυτοκτονεί στη φυλακή προκειμένου να μη δικάσσει.

1969: Στις ΗΠΑ, ο Σιρχάν Σιρχάν καταδικάζεται σε θάνατο για τη δολοφονία του Ρόμπερτ Κέννεντι, το 1968. Αργότερα, η ποινή του μετατράπηκε σε ισόβια δεσμά.

1981: Στη Γαλλία, ο Φρανσουά Μιτεράν εγκαθίσταται στο μέγαρο των Ιλισίων και αναθέτει τον σχηματισμό κυβέρνησης στον επίσης σοσιαλιστή Πιερ Μορουά.

1989: Ένα εκατομμύριο κάτοικοι του Χονγκ Κονγκ διαδηλώνουν τη συμπαράστασή τους στους εξεγερμένους φοιτητές του Πεκίνου.

1991: Ο πρωθυπουργός της Ινδίας, Ρατζίβ Γκάντι, δολοφονείται κατά τη διάρκεια προεκλογικής περιόδου. Ήταν γιος της πρωθυπουργού Ιντιρα Γκάντι, που επίσης δολοφονήθηκε, και εγγονός του πρώτου πρωθυπουργού της χώρας, Παντίτ Νεχρού. Ο δολοφόνος του προσέφερε μια ανθοδέσμη με εκρηκτικά.

1996: Περίπου 800 επιβάτες ενός φέρι μπόουτ της Τανζανίας χάνουν τη ζωή τους όταν το σκάφος βυθίζεται στη λίμνη Βικτόρια. Σώθηκαν 114.

1998: Μετά από 32 χρόνια στην εξουσία, ο δικτάτορας της Ινδονησίας Σουχάρτο αναγκάζεται να παραιτηθεί καθώς η χώρα συγκλονίζεται από λαϊκή εξέγερση.

2006: Στις βουλευτικές εκλογές στην Κύπρο, ενισχύονται τα κόμματα που εστήριξαν το «όχι» στο δημοψήφισμα για το σχέδιο Ανάν. Έλαβαν: ΑΚΕΛ 31,16% (-3,55%), ΔΗΣΥ 30,33% (-3,67%), ΔΗΚΟ 17,91% (+3,07%), ΕΔΕΚ 8,91% (+2,4%), ΕΥΡΩΚΟ 5,73% (+0,58%) και Οικολόγοι 1,95% (-0,03%).

2006: Με ποσοστό 55,4%, ο λαός του Μαυροβουνίου ψηφίζει την αποχώρηση της χώρας από το ομοσπονδιακό κράτος «Σερβία – Μαυροβούνιο». Η συμμετοχή στο δημοψήφισμα άγγιξε το 86,3%.

2023: Συντριπτική νίκη της ΝΔ με 40,79% (εκλέγει 146 βουλευτές) στις εθνικές εκλογές (που διεξήχθησαν με το σύστημα της απλής αναλογικής) με υπερδιπλάσιο ποσοστό από τον δεύτερο ΣΥΡΙΖΑ (20,07% - 71 βουλευτές). Ακολουθούν: ΠΑΣΟΚ 11,46% - 41 βουλευτές, ΚΚΕ 7,23% - 26 βουλευτές και Ελληνική Λύση 4,45 - 16 βουλευτές. Η ΜΕΡΑ25 έμεινε εκτός βουλής. Ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης ανακοίνωσε νέα προσφυγή στην κάλπη για τις 25 Ιουνίου. Οι εκλογές θα διεξαχθούν με το σύστημα της ενισχυμένης αναλογικής.

Η 21^η Μαΐου στον πολιτισμό

21 Μαΐου 1542

Ο Χερνάντο ντε Σότο

Η οικογένειά του τον προόριζε για δικηγόρο αλλά ο Χερνάντο ντε Σότο, στα 18 του (1514), ήταν ήδη επίλεκτο μέλος της εξερευνητικής αποστολής του Πέντρο Αρίας Νταβίλα στον Νέο Κόσμο, άριστος ιππέας και γενναίος μαχητής. Γεννημένος στα 1496, στην Ισπανία, ο ντε Σότο ήταν ήδη, στα 24 του (1520) πλούσιος δουλέμπορος. Στα 1530, δάνεισε δυο πλοία στον κονκισταδόρο Φρανσίσκο Πιζάρο και συμμετείχε μαζί του στην κατάκτηση του Περού. Ο ντε Σότο έγινε φίλος και προστάτης του βασιλιά των Ίνκας, Αταχουάλπα, αλλά ο Πιζάρο φρόντισε να τον δολοφονήσει. Πλούσιος σε χρυσάφι και θυμωμένος με τον Πιζάρο, ο ντε Σότο επέστρεψε στην Ισπανία (1536). Τα ανάκτορα τον όρισαν κυβερνήτη της Κούβας και του ανέθεσαν να κατακτήσει την περιοχή της σημερινής Φλόριντα.

Τον Μάιο του 1539, επικεφαλής δέκα πλοίων και επτακοσίων ανδρών, ο ντε Σότο ξεκίνησε την κατάκτηση της περιοχής που σήμερα αποτελεί τον Νότο των ΗΠΑ (Φλόριντα, Γεωργία, Καρολίνα, Τενεσί). Αναζητούσε χρυσάφι που ποτέ δε βρήκε αλλά έπεσε σε περιοχή γεμάτη πολύτιμα πετράδια, στην Ανατολική Γεωργία. Πήρε όσα μπορούσε να κουβαλήσει και κίνησε για την ακτή όπου τον περίμεναν τα πλοία του. Ήταν Οκτώβριος του 1540, όταν τους πρόλαβαν Ινδιάνοι, στη σημερινή Αλαμπάμα, και τους επιτέθηκαν. Αποδεκατίστηκαν αλλά και οι Ισπανοί είχαν μεγάλες απώλειες κι έχασαν το πολύτιμο φορτίο τους. Ο ντε Σότο αποφάσισε να επιστρέψει στην περιοχή των πολύτιμων λίθων για να αναπληρώσει τα χαμένα. Δέχτηκε νέα επίθεση κι έχασε πολλούς άνδρες. Κινηγημένος, έφτασε στον ποταμό Μισισσιπή. Ήταν 21 Μαΐου 1541 και ήταν η πρώτη φορά που οι Ισπανοί έβλεπαν το ποτάμι. Το διέσχισαν κι έφτασαν ως το σημερινό Αρκάνσας και τη Λουιζιάνα. Η αποστολή δεν έβγαζε πουθενά. Αρχές του 1542, καταπονημένος και άρρωστος, ο ντε Σότο αποφάσισε να επιστρέψει. Στη Λουιζιάνα, τον κατέβαλε ο πυρετός. Πέθανε στις 21 Μαΐου 1542. Οι άνδρες του τον έθαψαν στον Μισισσιπή. Συνέχισαν την πορεία τους και, στα 1543, έφτασαν στο Μεξικό.

1471: Γεννιέται ο Γερμανός ζωγράφος και χαράκτης Άλμπρεχτ Ντίρερ, ένας από τους μεγαλύτερους καλλιτέχνες της Αναγέννησης, ο οποίος συνέγραψε και σπουδαίες αρχιτεκτονικές μελέτες. Πέθανε το 1528.

1860: Γεννιέται ο Ολλανδός φυσιολόγος Βίλεμ Αϊντχόβεν. Το 1924, πήρε το Νόμπελ για την εισαγωγή της μεθόδου της ηλεκτροκαρδιογραφίας. Πέθανε το 1927.

1892: Πρεμιέρα (στο Μιλάνο) της όπερας του Ρουγκέρο Λεονκαβάλο, «Παλιάτσοι», με διευθυντή τον Αρτούρο Τοσκανίνι.

1904: Ιδρύεται στο Παρίσι η διεθνής ποδοσφαιρική ομοσπονδία (FIFA).

1917: Γεννιέται ο Καναδός ηθοποιός Ρεϊμόν Μπαρ, πασίγνωστος από τις τηλεοπτικές σειρές «Πέρι Μείσον» και «Σιδερένιος άνθρωπος».

1927: Ο Αμερικανός Τσαρλς Λίντμπεργκ γίνεται ο πρώτος πιλότος που διασχίζει τον Ατλαντικό. Με το αεροπλάνο του «Το πνεύμα του Αγίου Λουδοβίκου», πέταξε από το Λονγκ Άιλαντ της Νέας Υόρκης στο Παρίσι (βλ. 4.2.1902). Την ίδια μέρα, το 1932, η Αμέλια Έρχαρτ γίνεται η πρώτη γυναίκα που διασχίζει τον Ατλαντικό, από τη Νέα Γη στην Ιρλανδία.

1997: Νικώντας στο ΟΑΚΑ την ομάδα της ΑΕΚ με σκορ 78 - 63 και συμπληρώνοντας 3 - 1 νίκες στα πλέι οφ, η ομάδα μπάσκετ του Ολυμπιακού γίνεται η όγδοη στην Ευρώπη, που κατακτά ταυτόχρονα την ίδια χρονιά το πρωτάθλημα Ευρώπης και τις δυο κορυφαίες εθνικές διοργανώσεις (πρωτάθλημα και κύπελλο).

2005: Η Έλενα Παπαρίζου κατακτά την πρώτη θέση στο φεστιβάλ της Γιουροβίζιον, στο Κίεβο της Ουκρανίας.

2018: Στα 78 χρόνια του, πεθαίνει ο δημοφιλής σατιρικός ηθοποιός και μίμος, Χάρρυ Κλυν (Βασίλης Τριανταφυλλίδης). Είχε γεννηθεί στις 7 Μαΐου 1940.